

miljøpartiet
de grønne

ARBEIDSPROGRAM FOR FROGN

MILJØPARTIET DE GRØNNE

2019 - 2023

miljøpartiet
de grønne

www.frogn.mdg.no

FOR MENNESKER OG MILJØ

HVORFOR DE GRØNNE?

De Grønne vil skape et samfunn hvor vi har gode liv uten at vi ødelegger for andre. Norge står ved et veiskille, der langsiktig trygghet, frihet og velferd for alle står på spill. Vi er nødt til å ta et oppgjør med målet om å hele tiden produsere mer for å kjøpe og så kaste mer. De Grønne sier nei til den rådende politikkenes rovdrift på mennesker og miljø.

De Grønne vil ha et Norge der unge ikke blir syke av prestasjonsjag og kjøpepress. Vi vil ha levende lokalsamfunn der færre er ensomme og vi har mer tid til venner og familie. Ungene skal kunne leke trygt ute og sykle til skolen i frisk luft. Vi skal fortsatt kunne gå tur i gammel skog og fiske i fjorden. Dyra i havet skal ikke kveles av plast. Vi vil skape et Norge som kjemper mot klimaendringer, som bidrar til at færre drives på flukt og sikrer gode liv også for dem som kommer etter oss.

Det skal være enklest og billigst å velge miljøvennlig, uansett hvor du bor. Vi lover å støtte alle folkene med ideer og pågangsmot til å skape nye grønne arbeidsplasser. Vi vil gi byen og bygdene tilbake til menneskene, slik vi gjør i Oslo og andre steder hvor De Grønne er med å bestemme.

MILJØPARTIET DE GRØNNES VERDIER

Gjennom vår politikk vil MDG verne om verdiene livskvalitet, nyskaping og fellesskap. Vi skal vise politisk mot og være ærlige og tydelige med våre valg og prioriteringer.

Miljøpartiet De Grønne er en del av en global, grønn bevegelse med inspirasjon fra arbeiderbevegelsen, kvinnebevegelsen og den internasjonale solidaritetsbevegelsen. Gjennom dialog, samarbeid og frivillig innsats vil vi ha skape nyvinninger, livskvalitet og fellesskap.

“Miljøpartiet De Grønnes mål er et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse. Økonomien skal underordnes sunne økologiske prinsipper og fremme fred og rettferdighet både lokalt og globalt. Livskraftige lokalsamfunn, i hovedsak basert på lokale ressurser er en forutsetning for å nå målet.

Vi tar mål av oss til å utforme en helhetlig politikk for nåtid og framtid, basert på tre grunnleggende solidaritetsprinsipper; solidaritet med andre mennesker, solidaritet med fremtidige generasjoner, og solidaritet med dyr og natur.”

**Fra Miljøpartiet de Grønne sitt
prinsippprogram**

FROGN - EN KOMMUNE I ØKOLOGISK BALANSE

Miljøpartiet De Grønne vil at Frogn skal bli et lokalsamfunn i økologisk balanse der innbyggerne har mer tid til å ta vare på hverandre. Vi vil legge til rette for at alle kan ta valg som reduserer forurensning og skadelige klimautslipp, og som gir minst mulig belastning på det lokale naturmiljøet. Vi jobber for en forebyggende og inkluderende helse- og omsorgssektor, og skoler og barnehager der barn og ungdom trives. Vi jobber for å legge til rette for et mangfoldig og inkluderende kulturliv. Vi vil legge til rette for nyetableringer som kan styrke regionen og å skape føringer mot en trygg og levende by hvor flest mulig kan få utført mest mulig av sine daglige gjøremål i eget lokalsamfunn. Vi jobber også for større samarbeid gjennom frivillighet, mellom bedrifter og med andre kommuner.

Vi mener at hensyn til klima, miljø og internasjonal solidaritet må ligge til grunn for valg og prioriteringer i Frogn kommune. Dette gjelder ikke bare innen kommunal planlegging og kommunale innkjøp, men også innen utvikling av boliger og infrastruktur, så vel som utvikling av skole, eldreomsorg, samt tilbud innen kultur og idrett. Vi vil gjøre Drøbak grønnere, og sikre at offentlige områder og natur er allment tilgjengelig. Vi vil også ha flere fora og kanaler hvor medborgere, kommuneadministrasjon og politikere treffes for dialog om kommunens utvikling.

EN UTVIKLING I TRÅD MED VERDENSMÅLENE

Verdensmålene er en felles plan for alle verdens land for hvordan vi kan utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. For at verden skal nå felles mål må hvert enkelt lokalsamfunn jobbe for de samme målene. MDG har valgt å skrive sitt valgprogram på en måte som viser sammenhengen med verdensmålene.

Her finner du mer informasjon om FNs bærekraftsmål
<https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>

FNs BÆREKRAFTSMÅL

DEL 1

VÅRE HOVEDSAKER

VÅRE HOVEDSAKER I PERIODEN 2019 - 2023

En kommune for alle – variasjon og mangfold gir livskraft

MDG ønsker å jobbe aktivt for at Frogn kommune blir en attraktiv kommune for flere grupper i befolkningen. Det betyr å jobbe målrettet for å skaffe flere rimelige boliger i Frogn, spesielt for unge etablerere og barnefamilier. Dette ønsker vi å gjøre ved at kommunen er en aktiv planlegger. Vi ønsker dialog med utbyggere om flere små leiligheter og flere leiligheter med muligheter for leie og kollektivt eierskap. Vi vil også jobbe målrettet for at kommunen klarer å fremskaffe rundt 100 kommunale omsorgsleiligheter for eldre og andre som trenger dette fremfor sykehusplass. Her vil vi legge vekt på god blanding av boligtyper og sikre at ikke alle omsorgsboliger ligger på samme sted.

Et bysentrum i forandring

Vi ønsker prioritere en transformasjon av Dyrløkke, Ullerud og ned til Seiersten, fra et bilbasert næringsområde til et urbant attraktivt område for bolig, næring, idrett og rekreasjon. Vi ønsker å ta hensyn til en befolkningen i Frogn blir eldre, og samtidig tilgodese behovet for unge innbyggere, aleneboende og komplekse familieforhold. Vi må sikre en planlegging som tenker livsløpsstandard, trygge omgivelser, og mulighet for å finne ulike boliger og boligområder for alle stadier av livet.

Vi vil fortsette utviklingen av Drøbak sentrum som en møteplass for kultur og naturopplevelser. For MDG er "liv og røre" mye mer enn fest og moro i de sene nattetimer. Vi vil skape mer plass til barnefamilier på dagsbesøk med båt eller buss, og skal jobbe for å hindre unødvendig gjennomgangstrafikk i sentrum til fordel for tryggere ferdsel for gående og syklende. Miljøpartiet de Grønne vil gjøre bussen, sykkelen og beina konkurransedyktig med bilen i Drøbak. Dette vil kreve utvikling av et godt lokalt kollektivtilbud med blant annet en pålitelig tilbringertjeneste fra Seiersten ned til Gamle Drøbak. Det krever også et trygt nettverk av sykkelveier, og sykkelstativer hvor alle typer sykler kan parkeres trygt og tørt.

Grønn og blå grense – Utvikling innenfor tydelige rammer

Vi vil jobbe for et formelt vern av naturområder som Seierstenmarka, Brunskogen og Haverskogen og de delene av Håøya som ikke er naturreservat. Vi vil sørge for at resten av Frogmarka blir en del av Follomarka med tilsvarende lover og retningslinjer som gjelder for forvaltning av Nord- og Sørmarka.

Vi vil ta vare på livet i fjorden ved å verne fjorden mot forurensing og støy og mot ytterligere sprengninger for bygging av kaianlegg, farleder og broer. Vi vil fortsette arbeidet med et vern av det maritime dyrelivet, spesielt sjeldne og sårbare arter som hummer, kysttorsk og havørn.

I Nordre Frogn skal vi jobbe for at videre utviklingen blir gode eksempler på hvordan utbygging og fortetting i landlige områder kan gjøres på en skånsom måte som skaper grunnlag for et godt bygdeliv – samtidig som kvaliteter som godt bevarte grøntområder, kulturminner og dyreliv bevares i størst mulig grad.

Skoletiden – viktig for både barn og voksne

Vi vil jobbe for at skolene har nødvendige ressurser for å sikre et inkluderende og trygt skolemiljø hvor alle barn kan bli sett. Vi ønsker å styrke ordningen med leksehjelp slik at barn som trenger det kan få individuell støtte i et trygt og godt miljø med bistand fra pedagoger. Vi er positive til forsøk med leksefri skole. MDG ønsker en god lærertetthet slik at lærerne, som kjenner barna best, har tid og mulighet til å stimulere barns utvikling av relasjonskompetanse, læringspotensiale og identitet. Vi ønsker at klasser med to lærere skal være hovedregel. Dette kan sikre fleksibilitet og tilpassing i undervisningen uten å måtte «ta ut» elever fra klassen.

MDG ønsker aktiv styring og regelmessig oppfølging av den pågående digitaliseringen i skolen. Det er viktig at digitaliseringen følges tett opp mot relevante mål og resultater, tilgjengelig forskning

og ønske om en best mulig forberedelse til fremtidens digitale samfunn.

FAU, elevråd og ungdommens kommunestyre må involveres aktivt i samfunnsutviklingen. Dette vil gi økt demokratiforståelse og medborgerskap som bidrar til at barn og unges interesser blir ivaretatt. MDG mener at dette er viktig i skolen, i samfunnsutviklingen for øvrig og i arbeidet med bærekraftig utvikling.

Mange barnefamilier i Frogn sliter med å få tiden til å strekke til. Vi vil tilrettelegge for ordninger med samkjøring til fritidsaktiviteter og tilbud som kan bakes inn i skolefritidsordningen der dette er ønskelig og praktisk mulig.

Eldre – en ressurs for Frogn

MDG ser eldre som en av Frogn's viktigste ressurser. Både i egenskap av å være besteforeldre og gode naboer, men også som store bidragsyttere i Frogn's frivillighetsarbeid. Med flere eldre i kommunen vår er det avgjørende at kommunen klarer å ivareta den ressursen de eldre er. Med fokus på hva som er livskvalitet for den enkelte vil vi at flest mulig skal kunne bo hjemme så lenge som mulig, at eldre med fysiske eller psykiske utfordringer får den hjelp de trenger, og at vi gir mulighet til å la alle bidra med det de kan. Det er mye livskvalitet i å føle at man er med å bidrar til samfunnet.

Foreldre strever med "tidsklemma". Eldre kan lide av ensomhet og av følelsen av ikke å være nødvendige i dagens samfunn. Vi ønsker å tilrettelegge for aktiviteter som binder generasjonene sammen. Møteplasser mellom barn, ungdom, voksne og eldre er viktige. God kollektivtrafikk er viktig for at eldre uten førerkort eller bil kan komme seg rundt i hverdagen. MDG ønsker forsøk med «Aldersvennlig transport» som kan gi eldre mulighet for å bestille dør-til-dør-transport i hverdagen.

Vi ønsker satse på Helseteknologi med mål om å forbedre tilbudet til eldre som bor hjemme, i omsorgsbolig eller på sykehjem. Det er en viktig forutsetning for MDG at teknologi skal bidra til økt kvalitet i form av økt trygghet, mer tid for menneskelig kontakt og bedre arbeidsmiljø for ansatte innen eldreomsorgen. Økonomiske besparelser skal ikke være et mål i seg selv.

Fremtidens næringsliv skapes nå

Gjennom samarbeid med lokalt næringsliv vil vi utvikle Drøbak sentrum som en arena for konserter, scenekunst, utstillinger, stevner og seminarer. For å få til dette vil vi ta i bruk en større del av byen, og ønsker ikke en utvikling som skaper unødvendige konflikter med naturmiljø, beboere eller målet om et mest mulig åpent byrom for alle. Vi vil derfor skjerme Badeparken mot de aller største arrangementene og heller se på en mer fleksibel bruk av f.eks. Bankløkka til store arrangementer. Vi er positive til uteserveringer og handel på torget, men mener det er viktig at store deler av torget beholdes som ikke-kommersiell sone.

Frogn kommune må styrke samarbeidet med, og legge til rette for etablering for småbedrifter i nærhet til forskningsssenter og universitetsmiljø på Ås. Drøbaks nye sentrumsområde fra gamle Drøbak, via Seiersten, Ullerud og Dyrløkke må utvikles til å bli et attraktivt og levende område for kunnskaps- og servicebedrifter, F.eks. gjennom å etablere en attraktiv næringsklynge for små bedrifter, eller bedriftshotell.

Frivillighet uten kommersiell konkurranse

Økonomisk støtte til kommersielle musikkfestivaler skal ikke gå på bekostning av støtte til arrangementer og drift av frivillige lag og foreninger. Vi ønsker et tydelig skille på kultur som næring og generell kulturstøtte, hvor kommersielle aktører primært betraktes som næringsdrivende som kan tilstå næringsstøtte.

HVA SKJER I FROGN? - DE GRØNNES ERFARINGER FRA FIRE ÅR I LOKALPOLITIKKENT BAKTEPPE

De kommende årene må Frogn kommune gjennom endringer på mange plan;

- Vi blir flere eldre og ønsker at flere unge og barnefamilier blir værende eller flytter til kommunen.
- Vi må gjennom en økonomisk omstilling ettersom store investeringer vil gi utslag i økte utgifter, samtidig som det er økt behov for investeringer i grunnleggende samfunnsbehov som f.eks. omsorgsboliger og infrastruktur.
- Vi må gjennom en miljømessig omstilling, fordi verdens mål om en levelig klode for fremtidige generasjoner krever at alle bidrar – også Frogn kommune.
- Vi må gjennom en kulturell omstilling, fordi vi må sikre at alle har nok til å oppleve god livskvalitet, uten at det krever økt bruk av naturens ressurser.

MDG har en visjon for å få det til.

En ny overordnet arealplan for kommunen skal vedtas, nye områdeplaner (Gamle Drøbak, Kolstad, og Seiersten, Ullerud og Dyrløkke) skal reguleres og bygges ut. En ambisiøs plan for klima og energi skal gjennomføres og naturområder og markagrenser skal sikres. Kommunen skal gå fra å være en servicekommune til en felleskapskommune med økt fokus på deltakelse, medvirkning og digitalisering.

En ny generasjon med nye perspektiver skal gjøre Frogn kommune til sin kommune.

I denne perioden vil det bety noe hvem som sitter i kommunestyret!

Vi har hatt fire år med tapt tid innen miljø og klimaspørsmål. Mange gode forslag for klima og miljø er blitt nedstemt av flertallet og arbeidet med kommunens klimamelding har til tider vært en unnskyldning for å ikke handle. MDG opplever at dagens maktforhold hemmer nødvendig utvikling i bærekraftig retning. Kommunestyret har hatt et flertall som prioriterer utbyggerinteresser foran innbyggerinteresser og som tillater hyppige avvik fra demokratisk vedtatte planer gjennom dispensasjoner. Nødvendige økonomiske prioriteringer har ikke vært gjenstand for tilstrekkelig opplyst debatt.

MDG vil være et parti med visjoner for fremtiden. Vi har ikke svar på alt, men er kreative og vil tenke nytt om hva Frogn er, og bør være, for å være et godt sted å bo og drive næring. Vi skal verne om sentrale kulturverdier og Drøbaks historiske kulturmiljøer, og samtidig bevege oss raskt til en fremtid hvor vårt avtrykk på kloden minimeres og holder seg innenfor naturens tålegrenser. Ikke alt kan løses gjennom ny teknologi, men det som kan det må utforskes og brukes på en samfunnsbevisst måte.

DEL 2

ARBEIDSPROGRAM

(og idé- og tiltaksbank for fire nye år i lokalpolitikken)

VÅRE POLITIKKOMRÅDER

Vårt arbeidsprogram er fordelt på følgende politikkområder:

1. Gode, grønne by- og boligområder for alle
2. Samfunn og helse
3. Trygg oppvekst, for sterke og trygge individer
4. Kultur, mangfold og frivillighet
5. Et fremtidsrettet næringsliv
6. Jord- og skogbruk
7. Naturvern og sikring av biologisk mangfold
8. Avfall og ressurser
9. Klima og Energi
10. Kommunal organisering og forvaltning

KONTAKT

Har du spørsmål eller ønsker komme i kontakt med oss, så skriv en e-post til Frogn@mdg.no

eller ta kontakt gjennom vår Facebook-side

<https://www.facebook.com/FrognMDG/>

1. GODE GRØNNE BY- OG BOLIGOMRÅDER FOR ALLE

Fremtidsrettet bolig- og arealutvikling er avgjørende for en bærekraftig, grønn og medmenneskelig byutvikling. Hvor og hvordan vi utvikler byen skaper grunnlaget for de fleste andre politikkområder; i alt fra skole og omsorg til folkehelse, næringsutvikling og innovasjon.

Transport med lav eller ingen utslipp, bedre lokal kollektivtrafikk, og bedre tilrettelegging for gående og syklende er viktig. Men like viktig er smart arealbruk og beskyttelse av verdifull natur og sammenhengende grøntområder.

For Frogn MDG er god, grønn utvikling av Seiersten, Ullerud og Dylrøkke den desidert viktigste faktoren for å sikre Frogn en bærekraftig fremtid. Ikke bare med tanke på klima og miljø, men også for å sikre attraktive bosteder til unge etablerere, gi plass til et tilstrekkelig antall sentrale omsorgsboliger, og sikre grunnlaget for kortreist handel og næringsliv.

Kommunen må være en aktiv planlegger, med god innbyggerdialog, for å sikre en grønn transformasjon av Ullerudsletta.

MDG vil jobbe for å gi Frogn

- en ny attraktiv byggate langs Ullerudsletta med mange flere innbyggere i Frogn
- økt elevgrunnlag til skolene som i dag har ledig kapasitet
- et større grunnlag for næringsvirksomhet både ved Dylrøkke, Ullerud/Seiersten og Gamle Drøbak

- mulighet for omstilling og innovativ byutvikling styrt av fellesskapets behov
- mindre press mot Gamle Drøbak som utviklingsområde og bidrag til bevaring av nasjonale verneverdier
- økt mulighet for å gå, sykle og bruke kollektivtransport på en trygg og effektiv måte.

MDG ønsker sikre et godt, stabilt og bærekraftig bomiljø på Dal. Dette krever nært samarbeid med Nesodden og behov for å tenke både lokalt og regionalt. På kort sikt må Dal sikres god direkte kollektivtransport til et eller flere regionale service- og handelssenter. På lenger sikt må Dal være det området hvor Frogn jobber for det som i Regional plan for Oslo og Akershus heter vedlikeholdsvekst. Dette gjør vi gjennom å støtte opp under den vedtatte kommunedelplan for Nordre Frogn, samtidig som vi her sikrer at dette ikke går ut over viktig biologisk mangfold og alle de andre kvalitetene som gjør Dal til et attraktivt sted å bo.

Areal - en ikke fornybar ressurs

Bærekraftige bomiljøer er et samspill mellom bruk av areal, transport og menneskelig aktivitet. Et godt samspill krever god og langsiktig planlegging og bevisst tilrettelegging. Miljøpartiet De Grønne ønsker å satse på miljøvennlig bygging, gode felles uterom, grønne tak, vern av grøntområder og bynær natur.

Spredt bebyggelse beslaglegger store arealer og gir høy bilbruk med støy og forurensning. For å forhindre unødvendig arealbruk og legge til rette for mest mulig miljøvennlige transportløsninger, vil vi prioritere nybygging ved fortetting i allerede bebygde områder. Rekkehus og leilighetskomplekser bygget på en bærekraftig måte, må i størst mulig grad være regelen ved nybygg. Vi må bygge tettere rundt trafikknutepunkter, og hvert enkelt bygg og uteområde må ha kvaliteter som sikrer gode bomiljøer, uterom og fellesarealer. Det bør alltid vurderes å settes av areal til butikker eller annen næring på gateplan i boligblokker for å legge til rette for arbeidsplasser og sikre at flest mulig kan gjøre daglige innkjøp i gangavstand fra egen bolig.

Plan- og byggesaksbehandling i Frogn er krevende. Vi har et bysenter og sentrumsnære hytteområder under sterkt utviklingspress. Vi forvalter et viktig historisk kulturmiljø, en lang strandsone med mye bebyggelse og biologisk mangfold, lite skogareal og viktige naturområder. På samme tid har vi dyrka mark og dyrkbar jord med høy kvalitet som er viktig for nasjonal matsikkerhet. Vi er nødt til å være restriktive for å bevare de mange kvalitetene våre. På samme tid må vi være tydelige på hvor vi vil satse på nybygging og ombygging, og utvikle disse områdene på en bærekraftig måte. Det betyr blant annet å sikre god planlegging av infrastruktur og fellesarealer.

Vi vil

- Prioritere planene for en omdanning av Dyrløkke, Ullerudsletta og Seiersten til et attraktivt byrom og friområde med rekkehus, blokker med boliger og næring, og parkering under bakken.
- Prioritere ned områdeplanen for Kolstad.
- At enheten for Samfunnsutvikling bør utvikles og styrkes.

- At verktøy som blå-grønn faktor brukes ved arealplanlegging for å sikre at blå og grønne verdier sikres eller forsterkes ved fortetting.
- At kommunen samarbeider - og ikke konkurrerer - med andre kommuner og regioner om arealplanleggingen. Gjennom samarbeid søker vi å
 - skape et samlet utbyggingsmønster som minimerer transportbehovene, øker grunnlaget for regional kollektivtransport, og styrker lokalt og regional næringsliv.
 - sikrer beskyttelse av viktige naturområder
 - sikrer at utbygging og fortetting utføres med høye krav til god samfunnsutvikling og ikke kun utbyggers profitt.
- Sikre overordnet planlegging ved eventuell fortetting av etablerte boligområder. Dette for å redusere konflikter, saksbehandlingstid og sikre fremtidsrettede løsninger for vei, vann og avløp.
- Prioritere aktiv planlegging og være restriktiv til dispensasjoner i enkeltsaker.

Boliger for alle

Frogn var på 1960-tallet en kommune der de fleste jobbet i industri og landbruk lokalt. I dag er Frogn en kommune med dobbelt så mange innbyggere der de fleste jobber med forvaltning, tjenester og rådgiving andre steder. Med nærhet til Oslofjorden, småbyen og skogen er Frogn en attraktiv kommune å bo i for alle. Men siden utviklingen av Sogsti for ti år siden har bygging av leiligheter og rekkehus vært begrenset. Dette har drevet boligprisene for unge og barnefamilier i Frogn opp mot landets høyeste. På samme tid har vi ikke klart å gjøre klart nye områder for boligbygging og prioritere bygging av tilstrekkelig med omsorgsboliger for eldre og tilbud for vanskeligstilte på boligmarkedet.

Miljøpartiet de Grønne vil jobbe for at kommunen sikrer flere rimelige leiligheter og leie-enheter slik at vi hjelper folk inn på boligmarkedet og gir flere valgmuligheter for de som ønsker leie.

Vi vil

- Ha aktiv kommunal planlegging hvor vi prioriterer planer og områder for utbygging av sentrale, rimelige boliger med gode bokvaliteter.
- Prioritere bygging av varierte leiligheter som ivaretar hushold i alle størrelser og aldre.
- Inngå avtaler med utbyggere om å tilby leiligheter for leie og kollektiv eie for de som av ulike grunner ikke ønsker å eie, studenter, og de som i dag ikke kommer inn på boligmarkedet.
- Undersøke om en kommunal boligstiftelse bør etableres for å erverve og forestå oppføring av boliger, og leie disse ut for å sikre et mer variabelt boligmarked.
- Forsere investeringer i omsorgsboliger på eiendommer der både Frogn kommune og private står som eiendomsutviklere.

Bynatur for alle

Fortetting langs knutepunkt krever sterkt vern og sikring av en alt viktigere bynatur. Internasjonal forskning viser at nærhet til natur er helsebringende, og som kommunepolitikere må vi sikre at økt utbyggingspress ikke fører til at grønne lunger forsvinner. Vi må ta vare på naturområdene våre og skape nye grønne rom inne i byene. Dette sikrer at vi har nær tilgang til natur, uansett alder, helsetilstand og hvor vi bor. Gode grønnstrukturer i byen fungerer også som demper ved ekstremvær som f.eks. flom.

Størrelse og kvalitet på grøntområder må defineres tydelig i reguleringsplaner, og de skal være del i et sammenhengende nettverk av grøntområder. Disse områdene må respekteres ved utvikling og utbygging. Gjennom bruk av urbant landbruk kan også god matjord i bysentra benyttes på en god måte.

Vi vil

- Sikre grønne lunger og grønne korridorer. Spesielt i områder med mye utbygging, som f.eks. i Nordre Frogn rundt Dal.
- Etablere flere grønne byrom som også bidrar til sikring mot ekstremvær og endret klima.

- Stimulere til andelslandbruk, parsellhager, skolehager, takhager og lignende.

Sentrumsutvikling - Gamle Drøbak

Vi ønsker Drøbak sentrum som en levende bydel hvor det skal være godt å bo, og en opplevelse å være. Gamle Drøbak og vernesonen er en av kommunens største attraksjoner med en 100 år gammel bystruktur som er tilrettelagt for dampbåt, hest og vogn. Dette stiller store krav til fremtidig planlegging av boliger, næringer og transport.

Bankløkka var en gave til Drøbak fra Follo Sparebank med den forutsetning at den aldri måtte bebygges. Dette vil vi respektere, og ser plassens potensiale som grønn aktivitets- og møteplass for barn i alle aldre.

Vi vil

- At sentrum skal være et levende område året rundt med balanse mellom boende, service og næring.
- Satse på mere og flere effektive kollektive tilbringertjenester til Drøbak sentrum.
- Utbygging eller bruksendring må skje med respekt for omkringliggende historisk bebyggelse.
- Verne Gamle Drøbaks identitet som sjarmerende, historisk småhusbebyggelse hvor vi tar vare på de kulturhistoriske verdiene og skaper forutsigbarhet for innbyggere og utbyggere.
- At vern må skje gjennom bruk. Dermed må derfor gjøres tydelig hvordan bygninger og uterom kan endres basert på hvilken funksjon den skal ha. Men også med hensyn til sikkerhet, miljø, energi og andre krav.
- At Gamle Drøbak, gjennom samarbeid mellom private og kommune, får flere gode, grønne offentlige rom.
- Begrense gjennomgangstrafikken i Drøbak sentrum til fordel for en trygg og hyggelig opplevelse for fotgjengere, barnefamilier og reisende på sykkel.
- Skrinlegge planene for dypvannskai på Sjøtorget

- Skrinlegge planer om rådhus og/eller parkeringskjeller på Bankløkka.

Nordre Frogn - en del av både Frogn og Nesodden

Ikke alle vil, skal, eller kan bo i byer – og vi må tilrettelegge for gode bærekraftige bygder.

Det er et tverrpolitisk mål om et levende og stabilt lokalsamfunn på Dal. MDG er positive til en moderat utbygging rundt Dal skole, for å sikre et levedyktig Nordre Frogn. En slik utvikling må gjennomføres med et bevisst forhold til de utfordringer det er å bygge i og i nærheten av viktige naturområder og kulturlandskap.

MDG vil jobbe for en god balanse mellom å bevare områdets gode kvaliteter - herunder naturnære boligområder med mange friluftsmuligheter – og en fremtidig utvikling som er bærekraftig på sikt, med et tilstrekkelig antall innbyggere. Vi vil sikre at bestemmelser vedrørende estetikk, landskap, naturmiljø, grønnstruktur, kulturminner, kulturmiljø samt friluftsliv blir respektert.

MDG ønsker jobbe for å at den videre utviklingen blir gode eksempler på hvordan utbygging og fortetting i landlige områder kan gjøres på en skånsom måte som både fortetter og skaper grunnlag for et godt bygdeliv – samtidig som kvaliteter som godt bevarte grøntområder, kulturminner og dyreliv bevares i størst mulig grad.

MDG mener krav til utbyggere om å ta samfunnsansvaret alvorlig er avgjørende, og at utvikling skjer med god innbyggerdialog.

Videre må all utvikling skje i et regionalt perspektiv sammen med Nesodden kommune.

Vi vil

- Jobbe for "stillesoner og "hjertesoner" innenfor utviklingsområdet for å ivareta natur og kulturverdier og sikre grønn utbygging med gode naturopplevelser.

- Jobbe for en identitetsskapende og -bevarende utbygging sterkt knyttet barn og unges behov.

En klimasmart by

I tider med klimaforandring vil kommunen bli utsatt for mer ekstremt vær. Ikke minst når det gjelder nedbør og vind. Det samfunn vi planlegger og bygger i dag vil påvirke oss også om 100 år. Frogn kommune må være beredt til å møte miljøkriser, fremtidige klimautfordringer inkludert. Dette innebærer bl.a. oppdatert kunnskap om mulige utfordringer, som f.eks. brannsikring av trehus og overvannshåndtering, men også bærekraftige og klimavennlige forskrifter for ny utbygging.

Vi vil

- At all byplanlegging og beredskapsplanlegging tar hensyn til et mer ekstremt vær.
- At miljøtilpasning av bygninger, også innenfor vernesonen, må gjøres enklere. Det er viktig at Verneforeningen, Næringsråd og andre foreninger blir støttespillere i et slikt arbeid.

Samferdsel og bærekraftig transport

Vi lever i en kommune hvor de fleste er blitt avhengig av å bruke bilen. MDG mener det er viktig at vi jobber for løsninger som ikke resulterer i økt bilavhengighet. Ingen reisemåte er så enkel, helsebringende og miljøvennlig som å gå eller å sykle. Å gjøre det attraktivt og enkelt å sykle og gå, dreier seg både om avstander, trivsel og trygghet. Vi vil ta gatene tilbake i bolig- og sentrumsområder, slik at vi får en trivelig og lett tilgjengelig by for alle.

For å sikre god dekning og utnyttelse av kollektivtransport kreves fortetting rundt knutepunkt. Det må være et mål om bedre og direkte forbindelser til sentra i Follokommunene, og en arealplanlegging som gjør dette mulig. De Grønne vil prioritere et sammenhengende nett av sykkelveier som gjør det mulig å sykle mellom tettsteder i Frogn og nabokommunene.

MDG vil jobbe for en attraktiv lokal kollektivtrafikk og vil fortsette arbeidet med å se på muligheter for elektrisk, og kanskje førerløs, shuttlebusstrafikk. For Dal er det viktig at det finnes direkte forbindelser til et regionalt servicesenter. Det må også jobbes for bedre holdeplasser, bedre ruter og lettere tilgjengelig informasjon. I umiddelbar nærhet til kollektivknutepunkter skal det være gode, sikre sykkelstativer under tak.

Kollektivtrafikken må støtte både pendlere og turister, og være et reelt alternativ for barn og eldre på vei til og fra aktiviteter. Parkeringsplasser for både pendlere (pendlerparkering) og de som besøker Drøbak (innfartsparkering) må etableres som en del av en helhetlig løsning som oppfyller de overordnede mål om minsket lokal trafikkbelastning.

De gamle innfartsveiene til Drøbak sentrum bør gjøres om til miljøgater med flere skilt og hindringer som demper bilbruken og hastigheten uten å ødelegge kulturhistoriske kvaliteter og behovet for gjennomgangstrafikk av beredskapshensyn.

Vi vil

- At det utarbeides en helhetlig transportplan for kommunen som dekker transportbehovet på en minst mulig miljøskadelig måte.
- Lage planer for å få flest mulig til å gå, sykle og kjøre kollektivt.
- At Dal får et bedre kollektivtilbud med direktelinjer til et av regionens bysentra.
- Jobbe for at fjorden kan brukes som transportmiddel når teknologien tillater det med tanke på elektriske ferger.
- At det skal stilles krav til, og prioriteres areal til bildelingskollektiv i områder hvor det ikke er planer om, eller mulig å få til en god kollektivdekning.
- At det på offentlige parkeringsplasser legges til rette for private å tilby lading av bil.
- At det ved etablering av nye boligområder stilles krav til maksimalt antall parkeringsplasser per boenhet. Parkering skal

som en hovedregel planlegges utenfor boligområdene til fordel for mest mulig grønne områder i nærheten av boligene.

- At sykkelveier til skoler og andre fritidslokaler skal ha veibelysning.
- At ingen skolevei uten fortau skal ha fartsgrense over 30 km/t.
- Sikre godt vedlikehold av gang og sykkelveier vinterstid.
- Sammen med de andre kommunene i Follo legge en strategi og jobbe for «Sykkelregionen Follo». Målet skal være å understøtte sykkel og el-sykkel som transportmiddel og fremme bedre helse, levende lokalmiljøer, lokal turisme og næringsliv.
- At de gamle innfartsveiene til Drøbak blir klassifisert som miljøgater der hensynet til gående, syklende og utrykninger prioriteres høyere enn gjennomfart med privatbil.

2. SAMFUNN, HELSE & LIKESTILLING - DET HANDLER OM LIVSKVALITET

Miljøpartiet de Grønne ønsker et lokalsamfunn hvor alle kan bidra og ta ansvar utfra egne forutsetninger og evner. Vi tror at det å kunne bidra, og ha klare plikter og rettigheter, og det å være en brikke i samfunnet, er viktig for både individet og for fellesskapet.

Vi påvirkes av og påvirker selv samfunnet. Vår livskvalitet er knyttet til oppvekstvilkår, utdanning, fysisk aktivitet, inntekt, arbeidsmiljø, bolig, tilhørighet, involvering, trivsel, sosial støtte, mestring, mening, miljø, klima – og helse. Kropp og psyke henger uløselig sammen. Sykdom og utfordringer er en del av livet. Mye kan forebygges og behandles, og med støtte, aksept og tilrettelegging er det mulig for mennesker å leve godt med det som ikke lar seg helbrede.

Miljøpartiet de Grønne ser helsepolitikken i sammenheng med andre politikkområder og vi ser det som en av kommunens viktigste oppgaver å legge til rette for en god folkehelse. Vi mener kommunen har et ansvar for å

tilrettelegge for en følelse av fellesskap og inkludering, og at dette innvirker positivt både på mental og fysisk helse. Vi ønsker legge vekt på gode sosiale vilkår for innbyggerne, redusere stress i hverdagen, motivere til daglig mosjon i trygge omgivelser, fremme sunn mat og redusere forurensning.

Vi vil jobbe for et varmhjerta-samfunn* med sosiale nettverk og aktiviteter på tvers av generasjoner. Vi vil fremme folkehelsen gjennom

involvering og inkludering av innbyggerne. Vi ønsker større fokus på samspill mellom ulike livsfaser. Barn og ungdom har behov for mer voksenkontakt. Foreldre strever med "tidsklemma". Eldre lider av ensomhet og følelsen av ikke å være nødvendige i dagens samfunn. Vi ønsker å tilrettelegge for aktiviteter som binder generasjonene sammen.

Vi vil sette pasienter og brukere av helsetjenester i sentrum og sikre behandling tilpasset individets behov for å oppnå størst mulig livskvalitet. Hjelp og behandling skal styres av behov, ikke av diagnoser. Forebygging, rehabilitering og bedre kunnskap om mestring av egen sykdom er viktige stikkord.

Fastlegeordningen og helsepersonell

Fastlegeordningen er grunnmuren i helsetjenesten. Den skal sikre gode, likeverdige legetjenester i hele landet og til alle innbyggere. De fleste kommuner og byer har store utfordringer med å rekruttere fastleger og sikre dem gode arbeidsvilkår. Samtidig er samspill mellom fastleger som kjenner sine pasienter og kommunens generelle tilbud til innbyggerne viktig. Uten en stabil og tilstrekkelig fastlegeordning svekkes primærhelsetilbudet til innbyggerne betydelig, og sykehusene vil bli overbelastet.

Vi vil

- Bidrar til å etablere stillinger for fastleger i spesialisering etter ALIS Vest-modellen
- At Frogn kommune søker tilgjengelige tilskudd for økt rekruttering av sykepleiere og helsefagarbeidere
- Tar initiativ til gode, lokale faglige nettverk i kommunene som ledd i kompetanseutviklingen hos egne medarbeidere
- Sikrer samarbeid med helse- og sosialarbeidere på tvers av kommuner om frivillige arbeidstidsordninger som ivaretar vaktbehov og arbeidstakerhelse
- Alle Frogn kommune deltar i WHO-nettverket "Sunne kommuner"
- At kommunen deltar i interkommunale nettverk på tvers av kommuner og sektorer for utviklings- og forskningsprosjekter innen folkehelse, og søknader om forskningsmidler
- At Frogn kommune blir et "varmhjerta samfunn" som aktivt kontakter aleneboende, arbeidsledige og/eller er uføre, og tilbyr dem aktiviteter for å forebygge ensomhet og skape meningsfull hverdag.

Eldreomsorg, rus og psykiatri - verdig omsorg hvor hele samfunnet bidrar

Miljøpartiet de Grønne ønsker en god og verdig omsorg for alle pleietrengende, uansett alder og uansett om vedkommende bor i egen bolig, i et bofellesskap eller på institusjon. Vi ønsker å styrke avlastnings- og støttetilbud for pårørende til mennesker med

demenssykdom og andre tilstander som medfører stor omsorgsbelastning for pårørende.

Vi vil

- Stimulere og øke støtten til frivillige og ideelle aktører som gir verdifulle bidrag til omsorg og aktivitetstilbud for eldre og pleietrengende
- Sikre interkommunalt samarbeid om dagaktivitetsplasser
- Sikre at kommunen kartlegger, forebygger og behandler underernæring hos syke og eldre i institusjoner og hjemmebaserte tjenester
- I større grad tilby velferdstilbud hvor natur er en viktig del. F.eks. gjennom å bruke dyr i terapi (på dyrenes premisser), drive hagearbeid og tilby tilrettelagte aktiviteter på gårdsbruk (Inn på tunet-ordninger).
- Styrke ansattes posisjon i kommunehelsetjenesten med større stillingsprosenter for de som ønsker det, samt tilby videreutdanninger og opplæring.
- At kommuneansatte som jobber med pleie og omsorg av syke skal få mulighet til regelmessige perioder med avlastning hvor deres kompetanse skal brukes på forebyggende arbeid eller informasjonsarbeid.
- Jobbe regionalt i bekjempelsen av rusmisbruk.
- Sikre at omsorgsboliger bygges sentrumsnært men med tilstrekkelig spredning fra hverandre.

Likestilling

Likestilling handler om mer enn kjønn. Likestilling handler om å inkludere alle i samfunnet inn i hverdagsliv og arbeidsliv.

Vi vil

- Se på tiltak for å øke andelen mannlige ansatte innen kommunens omsorgsykker og kvinnelige ansatte innen kommunalteknikk.

- At kjønns- og aldersperspektivet ivaretas i byutvikling og planlegging for å sikre en likestilt byutvikling og offentlige rom for alle.
- Styrke undervisningen i seksualitet, grensesetting og normkritikk i grunnskolen
- sikre regionalt samarbeid og nødvendige midler til krisesentre.
- Ha måling av kommunenes tjenester og aktivitetstilbud basert på f.eks. kjønn, alder, inntekt og nasjonalitet for å sikre likestilt fordeling av kommunale ressurser.

Seniorpolitikk

De eldre i Frogn er en viktig ressurs for lokalsamfunnet. Både i egenskap av å være besteforeldre og gode naboer, men også f.eks. som bidragsyttere i Frogns frivillighetsarbeid. Med flere eldre i kommunen vår er det avgjørende at kommunen klarer å ivareta den ressursen de eldre er. Eldre med fysiske eller psykiske utfordringer må få hjelp tilpasset sitt behov, men også mulighet til å bidra med det de kan.

TRYGG OPPVEKST, FOR STERKE TRYGGE INDIVIDER

Frogn Kommune skal bidra til å gi barn og unge en trygg og god oppvekst. Derfor ønsker vi skoler og barnehager som har tid til å se barn og unge som individer og gjør dem i stand til å mestre livet her og nå, i tillegg til å ruste dem for fremtiden. Det gjøres allerede mye bra i kommunen vår, med gode faglige resultater, og dette arbeidet ønsker vi støtte videre.

Barnehagen skal være en arena for lek og sosial trening. Empati, språkutvikling og læring skal utvikles gjennom lek og gode rollemodeller. Vi ønsker mindre bruk av ufaglærte i barnehagen da mye av barnas livsgrunnlag legges her.

Mange synes skolehverdagen er vanskelig og læreren må ha tid til å se sine elever uten at det går ut over tiden det tar å være en god lærer. Tilstrekkelig lærertetthet er derfor viktig da vi tror læreren er den som best kan tilrettelegge hverdagen og behovet til den enkelte elev.

Miljøpartiet de Grønne mener at vi gjennom å tilrettelegge for foreldre, også tilrettelegger for våre barn. Vi må etterstrebe å finne løsninger som i større grad dekker både foreldres og barns reelle behov, for eksempel ved i størst mulig grad å ha aktiviteter rett etter skoletid, i tilknytning til skole og med mest mulig sambruk av lokaler og arealer.

Digitaliseringen av skolen stiller barna, lærerne og foreldrene overfor en rekke nye utfordringer. Frognskolen må være lydhøre og gjennomføre tiltak for å sikre god og bevisst bruk av teknologi og rette opp problemer som oppstår underveis. Opplegg må tilpasses kontinuerlig basert på forskning knyttet til læring og teknologi.

Vi vil

- At barn og unge skal få større mulighet til kombinert teoretisk og praktisk opplæring, og mer læring ute i naturen i kombinasjon med fysisk aktivitet.
- At skole og barnehage tar mistanker om læringsforskjeller på alvor, og at barna tidlig får mulighet til å føle mestring utfra egne forutsetninger.
- At alle skoler og barnehager i Frogn skal arbeide med "Grønt Flagg" eller tilsvarende opplegg som kombinerer miljøpedagogikk og praksis.
- Styrke kontakten mellom skolen og lokalsamfunnet ellers, blant annet ved at elevene får utføre samfunnsnyttige oppgaver som ledd i undervisningen eller at elever involveres i høring viktige lokale saker.
- At barn og unge får mulighet til å jobbe med skolehager, gjerne i samarbeid med lokale bønder.
- Støtte Utekontaktens forebyggende arbeid i ungdomsmiljøet
- Sikre at Utekontakten har digital tilstedeværelse.
- Styrke dialogen mellom foreldre, barn, lærere og elever omkring digitaliseringen i skolen.
- At friminuttene på skolen ikke brukes opp på digitale medier.
- Styrke tilbudet med leksehjelp
- At lærernormen representerer et minimum av hva kommunen skal oppfylle. Lærertetthet er viktigere enn klassestørrelse og 2-lærerprinsippet kan være en god måte å organisere undervisningen og det psykososiale arbeidet på.

KULTUR, MANGFOLD OG FRIVILLIGHET

Miljøpartiet de Grønne i Frogn ønsker et mangfoldig og allsidig kulturliv. Kulturen stimulerer nysgjerrighet og kreativitet, som er viktige drivkrefter i samfunnet. Det er også en næring med stort potensiale. Kulturopplevelser medfører ikke de samme miljømessige belastningene som økt materielt forbruk. Kultur knytter mennesker til hverandre, skaper fellesskap og sammenheng og er en viktig del som definerer vår sivilisasjon. Kulturen kan også utfordre og få oss til å se nye veier. Kultur er livskvalitet.

Kulturen er ett av Frogn's største fortrinn med mange aktive og kjente kunstnere. Støtte til kulturell aktivitet må være viktig del av kommunens oppgaver. Også det lokale næringslivet er viktig å trekke inn som samarbeidspartnere og sponsorer. Kulturen kan virke som katalysator for det lokale næringslivet, både i tid og rom.

Frogn kommune har en sterk kulturarv som det er viktig å videreformidle videre til nye generasjoner. Samtidig må det gis støtte til å utvikle nye, felles kulturaktiviteter, hvor også våre mange nye innvandrere kan bidra med sine kulturuttrykk og tradisjoner. Frivilligsentralen gjør et viktig arbeid på kulturområdet og må sikres gode arbeidsvilkår. Vi mener Kulturskolen må få et bredere tilbud for å nå flest mulig barn, også barn med innvandrerbakgrunn.

Vi vil

- Støtte frivillig arbeid og arrangementer i kultursektoren
- Sikre at skoleelever og eldre i Frogn får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag gjennom "Den kulturelle skolesekken" og "Den kulturelle spaserstokken".
- Støtte spesielle tiltak som øker bruken av bibliotek blant ungdom.
- Støtte kulturprosjekter hvor innvandrere deltar med sine tradisjoner.
- Låne ut lokaler gratis til lokale foreninger.
- Flerbrukshuset må fylles med innhold gjennom lave leiepriser og god planlegging som sikrer at huset fylles av aktiviteter.
- Unngå at kommunen konkurrerer med frivillige og kommersielle aktører om å arrangere konserter i Smia, kirken og andre kulturarenaer i Frogn.
- Sikre forutsigbare bevilgninger til frivillige organisasjoner som arbeider med helsemessige og sosiale utfordringer og frivillighetssentraler i alle kommuner
- At kommunen skal ha gledesbringende, aktiviserende og inkluderende møteplasser som tiltrekker innbyggere på tvers av generasjoner og kulturer.

Idrett og friluftsliv

Breddeidrett og friluftsliv er helse for alle. Miljøpartiet de Grønne vil at kommunen skal bidra aktivt til å holde Frognmarka åpen og tilgjengelig for alle, også vinterstid. Det bør opprettes råd hvor ulike brukere av marka blir hørt og hensyntatt. Annen idrett bør primært støttes gjennom frivillighet.

Frogn er en kystkommune. Kommunen bør derfor sikre at alle barn skal kunne svømme før 12 års-alder. Eldre barn og voksne skal tilbys svømmeundervisning ved behov.

Vi vil

- Alle idrettsanlegg skal anlegges slik at de i minst mulig grad skader natur og biologisk mangfold.
- Ha en sammenhengende kyststi fra Lehmannsbrygga til Skipphelle.
- Gi rom for stille friluftsliv hvor naturen selv er den beste arenaen

Integrering

Norge bør ta et medansvar for mennesker som flykter på grunn av kriser og ulevelige forhold i eget land. Vårt eget lokalsamfunn kan gjøre mye for å ta sin del av ansvaret. Frogn, som en ressurssterk kommune, bør bosette flere flyktninger og være en attraktiv kommune å bo i for mennesker med bakgrunn fra andre land. Vi mener det vil være positivt for kommunen å få en mer mangfoldig sammensetning av innbyggere som speiler den verden vi er en del av.

De Grønne mener det er viktig å skape et inkluderende samfunn som på en naturlig måte kan integrere mennesker fra ulike kulturer og ulike sosiale lag. Vi tror det skapes best ved deltagelse, og ønsker lett tilgjengelige arenaer hvor mennesker med felles interesser møtes og bidrar utfra egne forutsetninger og ønsker. Frivillighet, kulturutøvelse og kultur- og naturopplevelser er viktige brikker i dette.

Vi vil

- Ha gratis kjernetid i barnehager for barn av foreldre som trenger dette.
- Styrke frivillige tiltak som Drøbaksvenn (Frogn frivilligsentral), Røde Kors-flyktningeguides, flerkulturelle møteplasser, og oppmuntre til samarbeid med frivillige organisasjoners arbeid med innvandrere og særlig innvandrerungdom.
- Gi innvandrere tilbud om fadderordning og norskopplæring.

ET FREMTIDSRETTET NÆRINGS LIV

Miljøpartiet de Grønne vil at menneskets skaperkraft og engasjement skal utgjøre drivkraften i økonomien. Småbedrifter, entreprenører og private initiativer spiller derfor en sentral rolle i vår næringspolitikk. Kulturnæringen er også viktig for kommunen og noe vi ønsker en større satsing på. En stor del av Frogn's innbyggere arbeider utenfor egen kommune. Miljøpartiet vil legge til rette for flere arbeidsplasser lokalt. Ikke minst for ungdom. Vi ønsker at næring, både i sentrum og i øvrige deler av kommunen, skal inngå i en helhetlig plan hvor miljø, økonomi og sosiale interesser blir ivaretatt på en balansert måte.

I dag bruker kommunen ressurser på etablering av bilbaserte handlesentre og logistikksentra som krever store areal i Frognmarka. I morgen bør vi bruke energi på etablering av små kunnskaps- og kulturbedrifter i byen som drar nytte av kommunens høye utdanningsnivå, nærheten til universitets- og forskningsmiljøet på Ås, og unike bomiljø.

Vi vil

- Unngå etablering av nye arealkrevende handels- og logistikkentre langs Oslofjordforbindelsen og Frogmarka
- Styrke samarbeidet med, og legge til rette for etablering for småbedrifter i nærhet til forskningscenter og universitetsmiljø på Ås.
- Styrke Drøbaks rolle som kulturby i samarbeid med næringslivet og kulturlivet i Frogn
- Styrke yrkesfaglige utdanninger lokalt og stimulere bedrifter til å ta imot lærlinger.
- Jobbe for at Drøbaks nye sentrumsområde fra gamle Drøbak, via Seiersten, Ullerud og Dyløkke blir et attraktivt og levende område for kunnskaps- og servicebedrifter.
- Satse på å etablere en attraktiv næringsklynge for små bedrifter/bedriftshotell i det gamle og det nye sentrumsområdet.
- At Drøbak skal utvikles som året-rundt-destinasjon, med en tydelig grønn profil.
- Satse på mere og flere effektive kollektive tilbringertjenester til Drøbak sentrum.
- Begrense gjennomgangstrafikken i Drøbak sentrum til fordel for flere besøk fra barnefamilier og reisende på sykkel.

JORD- OG SKOGBRUK

Frogn er i norsk sammenheng en viktig jordbrukskommune. Jordbruksarealene er i all hovedsak lettdrevet og har svært høy kvalitet for produksjon av korn, gress og grønnsaker. Arealene er også viktige kulturlandskap. For kommende generasjoner er det derfor svært viktig å verne om arealene som er i bruk, og å sørge for at de som forvalter dem gjør dette på en bærekraftig måte innenfor tilstrekkelige rammebetingelser til å kunne leve av det. Jordbrukslandskapet i Frogn gir gode levekår for mange planter og dyr, samtidig som det forsyner oss med mat og gir oss store opplevelser. Jordbruket i kommunen må derfor få større oppmerksomhet i skoleverket og i kommunens diskusjoner om fremtidens arealbruk.

Frogn har relativt lite skog - og spesielt lite sammenhengende skog - i forhold til jordbruksareal, vann og tettbebyggelse. Frognmarka er under betydelig press for nedbygging til næringsformål og utbygging for å tilrettelegge skogen for ulike brukergrupper. Daglig brukes marka av hundrevis av mennesker, men det er vanskelig å finne områder uten forstyrrelser fra trafikk og næringsaktivitet. Kommunens arealforvaltning må ta sikte på å verne om skogen som natur- og rekreasjonsområde. Kommunen må sørge for å dempe konflikter mellom eiere og ulike brukergrupper. Planer og gjennomføring av hogst må bli tydelig på prinsipper om grunneiers disposisjonsrett, men også plikt til å ta hensyn til Naturmangfoldsloven og de mange brukerne. Frogn må snarest få en markaplan som begrenser ytterligere

nedbygging og ivaretar både grunneiere og brukeres behov. Området fra Seiersten skanse til Speiderhytta ned mot Gylte, Brunskogen og Røys/Haver må defineres som statlig sikrede friluftsområder for kommende generasjoner.

Jordbruk

Vi skal ha et sterkt og aktivt jordbruk i Frogn fordi det er viktig for nasjonal matvaresikkerhet og lokalt arbeidsliv. Jordvern må settes som et ufravikelig prinsipp for all videre arealplanlegging i Frogn.

Vi må rette oppmerksomhet mot alle miljøtiltak bøndene i Frogn har satt i verk for å redusere bruk av kjemikalier og redusere avrenning til vassdrag. På samme tid må vi jobbe for mindre bruk av kjemikalier og å styrke tiltak mot avrenning fra jordene og inn i vassdragene som ender i Oslofjorden, Bunnefjorden, Gjersjøen, vann og tjern. Vi ønsker også å samarbeide med relevante interessegrupper om ulike tiltak bønder kan gjøre for å bedre forhold til artsmangfoldet på egen grunn.

Kulturlandskapet i Frogn gir store opplevelser og må forvaltes som en verdi i seg selv. Vi må legge til rette for utvikling av mer lokalt direktesalg fra gårdene i Frogn. Tiltak må settes inn for å sikre at dyrka jord ikke legges brakk. I samarbeid med næringa, landbrukskontoret og kommunen, må utviklingen med færre bønder som leier mere jord ikke føre til at den mindre lettdrevne jorda går ut av produksjon.

Vi vil

- Innføre et forbud mot bruk av miljøfarlige sprøytemidler utenfor jord- og skogbruk
- Begrenset bruk av sprøytemidler i jordbruket
- Innføre flere lokale støtteordninger og strengere krav til tiltak mot avrenning fra jordbruk til innsjøer og Oslofjorden.
- Gjøre det mer attraktivt å unngå høstpløying på grunn av avrenning.

Skogbruk

Etablering av en egen markaplan må forseres og vi vil ha full stans i planlegging og utvikling av arealkrevende næringsutvikling i Frogmarka.

Samarbeidet mellom grunneiere, kommune og brukere om forvaltningen av Frogmarka må styrkes. Skogområdene som brukes mest intensivt (Follo Museum, Lysløypa, Haver) bør bli statlig sikrede friluftsområder med en forvaltningsplaner for å sikre biologisk mangfold, naturopplevelser og begrenset hogst. Kommunen må tilby økonomisk og praktiske kompensasjonsordninger til grunneiere for å forvalte slike naturparker på en best mulig måte for fellesskapet.

Vi vil

- At kommunen inngår avtaler med grunneiere i Frogmarka om å drifte de mest brukte natur- og friluftsområdene som parkanlegg og ikke produktiv skog.
- Ha bredere meldeplikt for skogbruk og generelt forbud mot flatehogst i Frogmarka
- At allerede brakklagte jordbruksarealer omdannes til kolonihager og ikke blir omdisponert til andre formål.
- Gi støtte til Bondens marked som alternativ til dagligvarekjedene.
- Stimulere jordbruket til større andel økologisk drift.
- Støtte at flere får mulighet til å bli med i andelsgårder og tilsvarende prosjekter
- Få skoler og eldresentre ut på jordene – nå!

NATURVERN OG SIKRING AV BIOLOGISK MANGFOLD

Fremtidens naturvern må handle om å verne langt større områder enn i dag. Dette er nødvendig for å gjøre det mulig å ta vare på og restaurere helhetlige økosystemer med robuste bestander av de artene som hører hjemme i norsk natur.

Miljøpartiet de Grønne mener Frogn kommune har spesielt ansvar for å sikre leveområder for sårbare arter innenfor kommunegrensen. Frogn kommune må derfor arbeide aktivt for å sikre mangfoldet, sammenhengende grøntområder og særlig beskytte rødlistede arter.

Miljøpartiet De Grønne vil fremskynde arbeidet med å sikre en juridisk bindende markagrense for bevaring av biologisk mangfold, natur og friluftsliv sammen med omkringliggende kommuner og fylker.

Vannkvaliteten i kommunens vassdrag er dårlig. Blant annet på grunn av mangelfull rensing og utslipp av kloakk og avløpsvann, samt avrenning fra landbruksarealer der det brukes kunstgjødsel og sprøytemidler. I tillegg har kommunen et stort vedlikeholdsetterslep på infrastruktur innen rør- og ledningsnett.

Frogn's kyst og sjøer er viktige friluft- og rekreasjonsområder for både innbyggere og turister. Det er viktig at områdene beholder sine naturkvaliteter og gir plass til mange ulike typer aktiviteter som ikke ødelegger for hverandre.

Naturområder og artene i disse områdene går tapt i økende tempo globalt, nasjonalt og lokalt. Til tross for at Stortinget har vedtatt at tapet av biologisk mangfold skal stanses innen 2020, fortsetter reduksjonen av store sammenhengende naturområder, grønne lunger og artsrikdommen i naturen.

Når vi vedtar utbygging og utvikling av veier, næringer og boliger i Frogn kommune risikerer vi å ødelegge leveområder for sårbare arter.

Vi vil også jobbe for ferdigstilling av kartlegging av spesielt viktige miljøverdier og sikre at denne kunnskapen når alle innbyggere og utbyggere i Frogn kommune. Kunnskapen må benyttes til restaurering av viktige naturmiljøer, og være premissgivende ved arealutvikling og planlegging.

Miljøpartiet de Grønne ønsker mer informasjon om hvordan en kan ta bedre vare på naturen, f.eks. gjennom riktig kildesortering, ved å unngå bruk av giftige sprøytemidler og valg av bærekraftige energiløsninger.

Vi vil

- Legge til rette for større naturmangfold i Frogn i fremtiden. Blant annet ved å sikre en juridisk markagrense som beskytter viktige natur- og jordbruksområder mot nedbygging, og sikre grønne korridorer mellom leveområder.
- Bevare skogsområder og gjøre dem tilgjengelig for innbyggerne på en bærekraftig måte. Dette krever samarbeid mellom grunneiere, frivillige organisasjoner og kommunen.
- Ferdigstille et «økologisk grunnkart» for Frogn kommune slik at vi kan styrke beslutningsgrunnlaget og redusere tidsbruken i planlegging og byggesaker.
- Forby bruk av plantegifter. Dette gjelder ikke bare i landbruket, men også i skjøtselen av offentlig eiendom og langs offentlige veier. Butikker må henstilles til å slutte med aktiv markedsføring av plantegifter.

- At kommunen bidrar til giftfri bekjempelse av svartelistede arter som f.eks stillehavsøsters. I tettbebygde strøk kan denne bekjempelsen også gjelde svært allergifremmende planter som f.eks. burot.
- Klipping og beskjæring av veikanter skal skje i perioder som minst mulig ødelegger levekårene for planter, insekter, fugler og pattedyr.
- Hindre videre privatisering av strandsonen, og tilrettelegge for fri ferdsel. Historiske feilsteg bør rettes opp og dagens lovverk etterlevs.
- At kommunen sikrer at videre utbygging på privat grunn i strandsonen ikke går ut over naturmangfold, svaberg og allmennhetens rett til ferdsel, fiske og fangst.
- Etablere et langvarig vern av hummer, torsk og andre truede arter i indre Oslofjord og følge opp vernebestemmelsene knyttet til dette.
- Utredning av miljøkonsekvenser av sportsfiske fra båt i regi av større organiserte grupper i Drøbaksundet.
- Juridisk bindende markagrense med klare bestemmelser for utvikling, bruk og vern i Frogn kommune.
- Definere Brunskogen, Seierstenmarka og turområdet på Haver som statlig sikre friluftsområder. Fremtidig behov for bygging av vei, vann og kloakk gjennom disse naturområdene må avklares nå.
- Inngå avtaler med grunneiere om fremtidig forvaltning av skogområdene på Seiersten og Haver med sikte på å unngå flatehogst, og for tilrettelegging for friluftsliv.
- Unngå nedbygging av Frognmarka til fordel for nye, varige idrettsanlegg som f.eks. rulleskiløyper og idrettshaller.
- Sikre fri ferdsel i strandsonen fra Strandveien til Skiphelle og videre ned til Ramme Gård.
- Fotballbaner uten gummigranulat som ikke brytes ned.
- Stille større krav til private skjøttere v kommunal grunn gjennom tydelige skjøtselsavtaler og strengere håndheving av brudd på avtalen.

- At private kan inngå avtaler med kommunen for å sikre vern og restaurering av viktige naturområder
- Forsere arbeidet med separere overvann fra kloakk i Frogn kommune. Raskebekken og Odalsbekken må ikke lengre forurenses med kloakk fra overbelastede pumpestasjoner og renseanlegg.
- Forby gummigranulat som dekke på kunstgressbanene i Frogn. Nedbrytbare og miljøvennlige alternativer finnes.
- Gi råd og veiledning til grunneiere som ønsker å slutte med å føre overvannet fra takrenner og naturlige vannløp ned i kloakknettet.
- Rutinemessig måling og publisering av indikatorer for vannkvaliteten ved utløpene fra renseanlegget på Skipphelle og ved pumpestasjonen på Hamborgstranda på dager med mye nedbør.
- Ta sikte på åpning av lukkede bekkefar for bedre biologisk mangfold som insekter og fugl og minimere fare for flom, og for rikere naturopplevelser.

AVFALL OG RESSURSER

Dagens høye forbruk er ikke bærekraftig. Avfall er ressurser og må inngå i et kretsløp hvor det gjenvinnes til nye råvarer, energi eller jordforbedring. Uansett gir all avfallshåndtering et tap og det er et mål at avfallsmengden skal reduseres så mye som mulig. Frogn kommune må gå foran i dette arbeidet. Minst mulig restavfall må brennes og mest mulig bør gjenvinnes.

Kommunen skal bidra til dette både ved innkjøpspolitikken og ved å endre arbeidsrutiner. Den viktigste målsettingen for kommunens renovasjonsordning må være en høy gjenvinningsgrad. De kommersielle interessene må komme i andre rekke.

Vi vil

- Prioritere gode renovasjonsløsninger for innbyggerne og kommunen som organisasjon.
- At det etableres flere miljøstasjoner eller bedre innsamlingsordninger, slik at det blir lettere for folk flest å resirkulere.
- At renovasjonsavgiftene tilpasses for å minimere avfall og maksimere gjenvinning.
- At kildesortering skal være med på å øke folks bevissthet rundt ressursbruk og avfallshåndtering.
- Ha bedre løsninger for avfall spesielt for plast og engangsgriller ved badestrender og mye brukte naturområder.
- Åpenhet og transparens rundt håndtering av avfall.

KLIMA OG ENERGI

Kommunen må aktivt følge opp vedtatte klima- og energiplan og ha et system for rapportering av resultater. Planen skal være førende for beslutningsprosesser, politikktutforming, drift og planarbeid. I nye forslag til tiltak skal det, på grunnlag av vedtatte klimamålsettinger, være vurdert hvilken miljø- og klimaeffekt disse forslag vil ha. Det kan ikke igangsettes store planer som ikke vil bidra til et positivt klimaregnskap på sikt.

Miljøpartiet de Grønne vil jobbe for en langsiktig plan som raskest mulig gjør Frogn til en klimanøytral kommune. Dette kan for eksempel gjøres ved energiøkonomisering, samarbeid med private og offentlige aktører, satsing på lokal strømproduksjon fra fornybare kilder, bruk av lavutslippsteknologi for transport, kjøp av strøm som er 100% fornybar, bygge nybygg etter energieffektive og bærekraftige prinsipper og oppgradere eksisterende bygningsmasse.

En avgjørende del av klima og miljøarbeidet er engasjement og bidrag fra innbyggerne. God klimapolitikk krever endring og en kultur hvor man ønsker se muligheter heller enn utfordringer. God informasjon, økt innbyggerkompetanse på klima- og miljøfeltet, samt mulighet til selv å bidra til oppfyllelse av mål er derfor sentral. Alle kan ikke gjøre alt, men alle kan gjøre noe. Kommunen må bidra til at flest mulig kan gjøre mest mulig.

Vi vil

- Sikre finansiering av Frogn kommunes plan for klima og miljø
- Innføre klimaregnskap og bærekraftsrapport som del av ordinært budsjett, handlingsplan og regnskap for i Frogn kommune.
- At det ved prioritering av ulike kommunale tiltak skal legges stor vekt på deres bidrag til kommunens klima- og energimål.
- At klima og energitiltak også skal vise hvordan de støtter opp under andre samfunnsmål.
- At kommunen støtter private initiativ som bidrar til gjennomføring av klima og miljømål
- At kommunen legger til rette for gjenbruk og deling av innbyggernes ressurser
- At det stilles krav til at nybygg, eller restaurering av eldre bygninger, skal ha høye og godt definerte miljø- og energikrav ut fra et livsløpsperspektiv.
- At kommunen i egne bygninger skal bruke fornybar energi av egnet slag.
- At kommunen i større grad blir selvforsynt med fornybar energi.
- At bruk av fjorden som varmekilde til Drøbak sentrum utredes.
- At kommunens biler ved nyanskaffelser skal være elektriske eller hybride og at kommunens bilder vurderes brukt til deling når de ikke er i kommunal bruk.
- At kommunen innarbeider klimatilpasning i sine beredskapsplaner og har det med når det utarbeides kommuneplaner.
- Sette av en budsjettpost som heter "grønne midler" der innbyggerne kan søke om midler til lokale miljøtiltak i kommunen.

KOMMUNAL ORGANISERING OG FORVALTNING

Livskvalitet innenfor naturens tålegrenser er De Grønnes mål for den økonomiske politikken. I samfunnet spiller kommunen en omfattende rolle, som leverandør av viktige tjenester, som arbeidsgiver, og som tilrettelegger for bedrifter og organisasjoner.

Miljøpartiet de Grønne jobber for en omstilling mot en mer bærekraftig forvaltning og produksjon av tjenester i norske kommuner. MDG ønsker at kommunen skal jobbe for å finne synergier på tvers av politikkområder, og lage langsiktige handlingsplaner og prioriteringer basert på disse prinsippene og på utstrakt samarbeid på tvers av sektorer og kommuner. Kommunale og regionale planstrategier må bygge opp under hverandre og utvikle helsefremmende lokalsamfunn, nå og i framtida.

MDG mener at bruk av verdensmålene i planlegging bidrar til å sikre at man tar bredest mulig hensyn i beslutningene. I Frogn kommune har vi en samfunnsdel som legger følgende mål til grunn:

- Klima og energi
- Livskvalitet og folkehelse
- Stedsutvikling med gode stedskvaliteter, bo og nærmiljøer
- Næringsutvikling og verdiskaping

MDG mener disse målene på en god måte fanger opp de mest relevante verdensmålene i en lokal kontekst og planlegging i kommunen skal legge til grunn at beslutninger påvirker alle disse områdene - og vise hvordan.

En helsefremmende arbeidsplass

I helsefremmende arbeidsplasser har mennesker, grupper og organisasjoner mulighet til å øke kontrollen over faktorer som påvirker helse. Ansvar, delaktighet, mestring og kontroll over egen situasjon er viktig.

Vi vil

- Gjennom hyppige arbeidsmiljøundersøkelser holde oversikt over hvordan arbeidstakere opplever at arbeidet påvirker helsen, og følger opp resultatene.
- Verdsetter medarbeideres mangfold og legger til rette for best mulig ytelse, utvikling og mestring ut fra den enkeltes nivå
- Gjennomgår all kantinedrift og legger til rette for sunnere mat, og fullverdige vegetariske alternativer, samt "grønn mandag" i alle kantiner.
- Sørger for gode nok garderobefasiliteter til de som går, løper eller sykler til og fra jobb

Samarbeid og kommunesammenslåing

MDG har vært kritisk til kommunereformen fordi ansvarsområder mellom stat, fylkeskommune og kommuner ikke ble klarlagt før man startet sonderingene om å slå sammen fylker og kommuner. Videre diskusjoner om sammenslåing av Frogn med kommuner som Nesodden, Ås og Vestby kan være aktuelt dersom det viser seg at dette vil kunne tilby innbyggerne bedre tjenester og en mer demokratisk og mer bærekraftig forvaltning. Samarbeid innenfor areal og transportplanlegging med andre kommuner og regioner er uansett viktig. Hvis kommunesammenslåing blir aktuelt, mener vi dette kun kan skje etter et flertall ved en folkeavstemning.

Vi vil

- Være positive til nærmere utredninger av bærekraft, demokrati og tjenestetilbud i en ny stor kommune med Ås, Nesodden og/eller Vestby.
- At en eventuell kommunesammenslåing skal skje frivillig, og kreve flertall i lokal folkeavstemning.

Feie for egen dør

Frogn kommune har over 1000 ansatte med stort ansvar for å levere trygge og gode tjenester, utøve faglig skjønn og fatte beslutninger på en effektiv og samtidig forutsigbar og gjennomiktig måte.

Miljøpartiet de Grønne mener kommunen har et stort ansvar for å gå foran når det gjelder bruk av ressurser og energi, både lokalt og globalt. Kommunen bør bidra til å øke innbyggernes bevissthet rundt disse spørsmålene.

I den daglige driften, og ved innkjøp av varer og tjenester, må Frogn kommune være bevisst sin påvirkning og ta valg til det beste for miljø, klima, mennesker og dyr. I Frogn finnes mange gode krefter som arbeider både lokalt, nasjonalt og globalt med sosialt ansvar. Disse kreftene må vi støtte.

Vi vil

- Gjøre Frogn kommune til en attraktiv arbeidsplass.
- Kontinuerlig styrke kompetansen i kommunens administrasjon.
- At flest mulig av kommunens enheter blir miljøsertifisert.
- At gjenbruk, vedlikehold og kvalitetskriterier legges til grunn for offentlige innkjøp.
- Ha et bevisst arbeid mot korrupsjon, også hos leverandører og kontraktører.
- Trekke kommunale midler og fond ut av investeringer i kull, olje og gass.
- Arbeide for økt bevissthet omkring etisk forbruk i all kommunal virksomhet.

- At Frogn kommune holder seg orientert om internasjonale solidaritetsordninger og søker sertifisering der dette er relevant og mulig. Fairtrade er en av flere slike solidaritetsordninger.
- At Frogn kommune prioriterer innkjøp av varer som er lokalt produsert, som er etikk- og miljøsertifisert eller som er økologisk produsert.
- Maten som kommunen tilbyr i sine kantiner og serverer barn, unge og eldre skal være næringsrik, gjerne lokalprodusert og sesongbasert og i størst mulig grad økologisk.
- At Frogn slutter seg til Klimaalliansen av europeiske kommuner og regnskogfolk.
- At flere av grunnskolene i Frogn oppretter vennsksforbindelser med skoler i et utviklingsland, og at kommunen søker å gjøre det samme med en kommune i et utviklingsland.
- At Frogn kommune gjenopptar vennsksforbindelsene med Grenå, Åmål, Loimaa, Tûri og Kuldiga, og utforsker vennskserklæringene med Golfo Arnaci, Stadtteil Mitte i Berlin og Osaka. Noe økonomisk støtte og praktisk bistand til lag og foreninger må gjøres tilgjengelig for de som ønsker å bli kjent og lære av hverandre.

Medvirkning

Utvikling av lokalsamfunnet skal skje med bred medvirkning av næringsliv, lag og foreninger, og engasjerte borgere i alle aldre. Vi ønsker å etablere opplegg for evaluering av større kommunale prosjekter. Ved å gjennomføre mer åpne planprosesser, kan mange flere trekkes med i planprosessene.

Vi mener kommunen trenger nye metoder og verktøy for å involvere og inkludere innbyggerne. Klima og energi, samferdsel og transport må løftes høyere opp og være bedre integrert i planleggingen.

Vi vil

- Satse på større grad av digitale verktøy for å bedre formidle pågående prosesser, fremtidige behov og mulighet for å gi innspill.
- Arbeide for størst mulig åpenhet i lokal forvaltning.
- At kommunens rådgivere er mer tilgjengelige - kommunen kommer til innbyggerne.
- At det skal være enkelt å innhente kunnskap om, og gi tips til, by- og arealplanleggingen i kommunen.
- Utvide ordningen med ungdommens vedlikeholdstjeneste om sommeren (badebyvaktene) til å dekke hele Frogn.
- Bedre balanse mellom utbyggerdialog og innbyggerdialog.
- Sikre at arbeidet med klima og energi gjennomføres med god medvirkning på hvordan tiltak som monner skal gjennomføres.